

Spis rzeczy

Część I.

PROLEGOMENA

Rozdział 1. ZAGADNIENIA WSTĘPNE	9
Przedmiot i cel pracy — 9. Granice terytorialne i czasowe — 13. Literatura przedmiotu, źródła archiwalne i zbiory prasy — 14. Uwagi o danych liczbowych — 17.	
Rozdział 2. PRASA NIEMIECKA W PRZEDEDNIU POWSTANIA II RZECZY- POSPOLITEJ	21
Rozdział 3. MNIEJSZOŚĆ NIEMIECKA W POLSCE 1918—1939	28
Liczba i rozmieszczenie ludności niemieckiej — 28. Struktura klasowa — 31. Podziały wyznaniowe — 33. Inne cechy różnicujące — 35. Ludność o niedostatecznie skryształizowanej świadomości narodowej — 37. Ukształtowanie się organizacji politycznych mniejszości niemieckiej w Polsce — 39. Próby zintegrowania życia politycznego — 45. Mniejszość niemiecka w przeddzień przewrotu hitlerowskiego w Niemczech — 47. Po dojściu Hitlera do władzy — 51.	

Część II

W CIENIU REPUBLIKI WEIMARSKIEJ

Rozdział 4. INGERENCJA PAŃSTWA NIEMIECKIEGO W SPRAWY PRASY NIEMIECKIEJ W POLSCE	55
Haertleina plan ratowania prasy — 55. Plan Winklera — 60. Konferencja 20 i 21 października 1919 r. — 65. „Konkordia” Literarische Anstalt G.m.b.H. — 69.	
Rozdział 5. WIELKIE OŚRODKI NIEMIECKIEJ PRASY ZACHOWAWCZEJ	75
Straty okresu początkowego — 75. Ośrodek bydgoski — 77. Ośrodek poznański — 83. Ośrodek łódzki — 86. Katowickie koncerty prasowe — 91. Ośrodek lwowski — 95. Powiązania nacjonalistycznej prasy niemieckiej w Polsce z ośrodkami inspiracji w Rzeszy — 100. Koncerty prasowe jako źródło i ogniwo finansowania działalności zachowawczych organizacji politycznych mniejszości niemieckiej w Polsce — 102.	

Rozdział 6. ZACHOWAWCZA NIEMIECKA PRASA POWIATOWA	105
Rola „Konkordii” w podtrzymywaniu niemieckiej prasy powiatowej w Poznaniu i na Pomorzu w latach 1918—1923 — 105. Inne niemieckie zachowawcze gazety powiatowe w Wielkopolsce i na Pomorzu — 111. Losy górnośląskiej niemieckiej prasy powiatowej — 114. Niemiecka prasa zachowawcza na Śląsku Cieszyńskim — 116. Narodziny prasy młodoniemieckiej — 117.	
Rozdział 7. NIEMIECKIE GAZETY SOCJALISTYCZNE	120
Okres do konsolidacji socjalistów niemieckich w 1926 r. — 120. Powiązania niemieckiej prasy socjalistycznej wydawanej w Polsce z Rzeszą — 131.	
Rozdział 8. PRASA UGODOWA	135
„Thorner Zeitung” — 135. „Posener Neueste Nachrichten” — 136. „Weichselpost” — 138. „Konitzer Tageblatt” — 141. Inne małe gazety ugodowe na Pomorzu i w Poznaniu — 143. „Katholische Volkszeitung” — 144. „Neues Schlesisches Tageblatt” — 146. „Neue Lodzer Zeitung” — 147. „Deutscher Volksbote” — 149. „Pomereller Neueste Nachrichten” — 150. Uwagi ogólne o prasie ugodowej — 151.	
Rozdział 9. CZASOPISMA ZAWODOWE, GOSPODARCZE, NAUKOWE I KULTURALNE	155
Prasa związków zawodowych — 155. Czasopisma gospodarcze dla wsi — 161. Czasopisma dla przemysłowców, kupiectwa i rzemiosła — 165. Czasopisma naukowe, kulturalne i młodzieżowe — 168.	
Rozdział 10. CZASOPISMIENICTWO RELIGIJNE	175
Poznański ośrodek prasy ewangelicko-unijnej — 175. Ośrodek prasy ewangelicko-unijnej w Więcborku — 180. Ośrodek łódzki i pozostałe pisma dla dorosłych — 182. Ewangelicka prasa dla młodzieży — 185. Niemieckie katolickie czasopisma religijne — 188. Rekapitulacja — 189.	
Rozdział 11. NIEMIECKA PRASA ZAGRANICZNA W POLSCE	191
Uwagi wstępne — 191. Rozmiary penetracji niemieckiej prasy zagranicznej w Polsce — 192. Organizacja i drogi kolportażu — 195. Oblicze polityczne przywożonych gazet — 197.	
Rozdział 12. STOSUNEK WŁADZ POLSKICH DO PRASY NIEMIECKIEJ W POLSCE	204
Stan prawny — 204. Rodzaje i rozmiary stosowanych represji — 206. Skuteczność represji — 210. Ograniczenie wolności prasy niemieckiej na tle ogólnej sytuacji prasy w Polsce — 212.	
Rozdział 13. OCENA OGÓLNA OKRESU LAT 1918—1932	216

C z ę ś ć I I I

P O D O J Ś C I U H I T L E R A D O W Ł A D Z Y (1 9 3 3 — 1 9 3 9)

Rozdział 14. PRASA ZACHOWAWCZA POD NOWYMI SZTANDARAMI	225
Przejsie nacjonalistów niemieckich na pozycje narodowosocjalistyczne — 225. W obliczu ofensywy „młodoniemców” — 227. Walka o oblicze polityczne „Der Oberschlesische Kurier” — 229. Przed i po zawarciu porozumienia polsko-niemieckiego — 232. „Deutscher Pressedienst aus Polen” — 237. Nowa sytuacja a sprawy finansowe — 239.	

Rozdział 15. PRASA JUNGDEUTSCHE PARTEI	243
Pierwsze kroki — 243. Ofensywa w Poznańskim, na Pomorzu i w Łodzi — 244. System prasowy Jungdeutsche Partei — 249. Ostatnie dwa lata — 251. Sprawy finansowania — 255.	
Rozdział 16. SCHYLEK NIEMIECKIEJ POLITYCZNEJ PRASY POWIATOWEJ	257
Śląsk — 257. Poznańskie — 259. Pomorze — 261.	
Rozdział 17. NIEMIECKA PRASA ANTYNAZISTOWSKA I UGODOWA	265
Prasa socjalistyczna — 265. Edward Pant i jego „Der Deutsche in Polen” — 272. „Die Spritze” — 278. „Katholische Volkszeitung” — 280. Prasa Deutscher Kultur- und Wirtschaftsband — 282. „Jüdische Wochenpost” — 285.	
Rozdział 18. CZASOPISMA ZWIĄZKOWE, GOSPODARCZE, NAUKOWE I KULTURALNO-OŚWIATOWE	289
Schylek prasy związkowej — 289. Czasopisma gospodarcze — 290. Czasopisma naukowe i kulturalno-oświatowe — 294. Czasopisma świeckie dla młodzieży — 296.	
Rozdział 19. NIEMIECKIE CZASOPISMIENICTWO RELIGIJNE W NOWEJ SYTUACJI POLITYCZNEJ	299
Rozbieżności światopoglądowe w niemieckiej społeczności ewangelickiej — 299. Religijne pisma ewangelickie — 305. Niemieckie czasopisma katolickie — 309. Liczbowa charakterystyka zmian — 313.	
Rozdział 20. CHARAKTERYSTYKA WPLYWÓW ZAGRANICZNEJ PRASY NIEMIECKIEJ NA NIEMCÓW W POLSCE	315
Prasa nazistowska — 315. Rozmiary, geografia i organizacja kolportażu — 317. Prasa importowana w latach 1933—1936 — 320. U schyłku porozumień prasowych — 324. Zagraniczna prasa komunistyczna — 325. Prasa niemieckiej emigracji politycznej — 327.	
Rozdział 21. STOSUNEK WŁADZ I SPOŁECZEŃSTWA POLSKIEGO DO PRASY NIEMIECKIEJ W POLSCE	331
Przed porozumieniem polsko-niemieckim — 331. W początkowym okresie porozumienia prasowego — 333. Lata 1936—1937 — 335. Dalsze zaostrzenie sytuacji — 337. Przed zerwaniem paktu o nieagresji — 339. Bezpośrednie skutki zerwania paktu o nieagresji — 341. Ingerencja Rzeszy — 345. Ostatnie dwa miesiące — 346. Po wybuchu wojny — 349. Pod okupacją — 350.	
Rozdział 22. PODSUMOWANIE	354
Charakterystyka ogólna okresu 1933—1939 — 354. Prasa niemiecka na tle całokształtu prasy w Polsce — 356. O zależności prasy niemieckiej — 358. O skuteczności niemieckiej działalności prasowej w Polsce — 362. Uwagi końcowe — 364.	
TABLICE STATYSTYCZNE	367
BIBLIOGRAFIA	381
SKOROWIDZ NAZW I NAZWISK	389
CONTENTS	409
INHALT	411